

זה היה העולם הזה שהיה

לפני 25 שנה

גיליון "העולם הזה" שראה אור השבוע לפני 25 שנה בדיוק, הוקדש לכתיבת יטען תחת הכותרת "האם המדינה מושגתת?" במסגרת ראשית ההתמודדות שבו מערכת השבועון וצמרת המדינה.

סופר השבועון באירופה, עמוס קינן, תיאר את הכתירות בצורת תחת הכותרת "קאזינו של בחירות". מדור הקולנוע סיקר את הסרט "סיפור של מנחת" בשער האחורי של הגיליון הוצגה הסדרה הראשונה של המועמדות לתחרות "צברית 56".

בשער הגיליון: האשמות נגד המדינה (המפכ"ל יחזקאל סהר ועמוס קינן).

סיכויי המילחמה וסיכויי השלום * שייקה ריקוני נגד

ש. פרס * הגדר הטובה 1956 * עיתון נגד "העולם הזה"

העולם הזה

ההאשמות נגד המדינה

יחזקאל סהר ועמוס קינן - האשמות נגד המדינה

גורן ורמ"ח אבריהן - האשמות נגד המדינה

בולה של גוס? בית המשפט העליון

כמה ימינו? - דעת שנתק שפרית

העם

זוב התחולל

"במילחמה, כמו במדיניות החוץ, מפי" קים יתרון עלידי כך שבחרים מתוך הר" בה ברירות מושכות או בלתי נעימות את הנקודה העיקרית והקובעת... אם אין נזה" גים עליפי העיקרון הפשוט הזה, התוצאה היא מבוכה וחוסר שחר במעשה, וכמעט המיד הדברים מחמרים הרבה יותר אחריי כן."

השבוע היה ברור לכל, כי מדינאי יש" ראל לא הבינו עדיין כלל זה של גדול חבריהם למקצוע, וינסטון צ'רציל, תוך טיקפוקים, היסוסים ואובדן עצות מוחלט הסתובבה ההנהגה מסביב לעצמה, כח" תול המחפש את זנבו, לא רק לממשלה כולה לא היתה דרך, אלא אף לא לאחד מחבריה. מראשי הממשלה ועד לשרי הסעד מתוך כל ברירות השלום והמילחמה, לא בחרה הממשלה לא בזה ולא בזה.

פרינסק וירושלים. השאלות הגדולות שניסרו בעולם המדיני הישראלי, ושנש" אלו בעשרות דיונים חשובים עלידי מנ" היגים חשובים: "האם עבדאלנאצר הוא טוב או רע?" "האם הוא רוצה שלום או מילחמה?" "האם האמריקאים רוצים בטובתנו או לא?"

לגבי הגיטו היהודי בארצות אירופה היה חשוב מאוד לדעת אם פריץ חדש הוא טוב או רע, חובב יהודים או אנטי" שמי לגבי המדיניות של מדינה ריבונית אין דבר חשוב כלל: קובעים יחסי הכוחות וההליכי התחזקות אויביקטיביים. עבדאלנאצר וג'ון פוסטר דאלס (שר" החוץ האמריקאי) עלולים לעלות או ליפול, אולם עובדות היסוד של הכוח הערבי ועמ" דת ישראל במרחב יכריעו את גורל העתיד.

למנהיגי ישראל, המאבדים בעיוורון פור" ליטי גם את סיכויי השלום וגם את סי" כויי המילחמה, לא היה הדבר הברור. הם דמו יותר לוועד הקהילה של פלונסק מאשר לממשלת ירושלים.

פרשת שייקה

עיסקה בטריאונות

אדם המוכן לתת לממשלתו טנדר חדש תמורת טנדר ישן, הוא פטריט אמיתי. אם הדבר קורה בישראל, שונה המצב. כי הטנדר החדש נקנה בחוץ לארץ במ" חיר וממך ובמטבע ממשלתי זול, ואילו הטנדר הישן נמכר בשוק המקומי, הצמא למכונות, במחיר מופרז, העולה פי כמה על מחיר טנדר חדש בחוץ לארץ.

בכל זאת שמח מישרד הביטחון כשהציע שייקה ירקוני לספק למדינה 40 טנדרים חדשים תמורת 400 טנדרים ישנים. הח"ר זה נחתם, הרווח הנקי של חצי מיליון לירות נראה לשייקה ירקוני בטוח. עד שהתפוצצה השערוריה.

הכיסים הרחבים. שימעות פרס, המ" נהל הצעיר של מישרד הביטחון, הבחין בעוד מועד כי השערוריה עלולה להקים רעש לאומי, והסתמך על חוות דעתו של מבקר המדינה וביטל את ההסכם. תמורת זאת הציע שתופו של עמוס קינן גוריון עיסקה מורה ביותר: מישרד הביטחון יכריז על מכירת הטנדרים הישנים, שיי" קה לא ישתתף במיכרו, אולם שייקה יקבל את הטנדרים - במחיר הגבוה ביותר שיוצע במיכרו. במילים אחרות: כל הסו"ח

ריס שישתתפו במיכרו, ושיגייסו לצורך זה ערבויות כספיות גדולות ירמו בכוונה תחילה עלידי הממשלה.

שייקה היה מרוצה, שכר מיגרשי חנה. אולם לפתע קיבל מיכתב דחוף הביתה: גם סידור זה בוטל עלידי שימעות פרס. יתכן כי עלה על דעתו של מנהל מישרד הביטחון כי בימים אלה של קרן המגן מו" טב לעם ישראל להרוויח בעצמו את חצי מיליון הל" (7% מכל הכנסות קרן המגן עד כה) במקום לשלשלם לתוך כיסיו הרח" בים של שייקה ירקוני.

הצ"י מודין ל"י. שייקה חשב אחרת.

רכש חושי ופרשיו. זריקה זו באה

השלומיאל ניצח

שייקה אופיר בתפקיד חילמילואים שלוחיאל, מכוכבי הסרט הישראלי "סיפור של מנחת", מסתלק ממקום תימרוניו כדי להתעלס עם מינה כרובי - מתוך כתבה במדור הקולנוע.

במפתיע, בחיפה התלקחה המערכה הגדו" לה נגד מישרדו של ראשי העיר אבא חושי, שבראשה עמד העולם הזה. חושי הבין שגם הוא זקוק לשבועון, ועל כן עשה עיסקה השאית עם שבועון הנשים הזה.

הגבול

העדר האבוד

רועה לבנוני זקן נראה משוטט על גבי חמורו בשדות כפר ישראלי בגליל העליון. התושבים שמהרו לעצרו, נדהמו למש" מע בקשתו המוזרה: "דחילקום - אני מהלבנון, העדר שלי ברח בגלל הקור מהרי החרמון לשטחי ישראל. תנו לי להמ" ש"ך בחיפשי אחרי העדר, ועצרו אותי כאוות נפשכם אחר כך."

עיהונות

סוסים גמורים שלום יידיה, עיתונאי שקט המרכיב

הבחירות נגמרו, הסוס לא היה עוד דרוש לפרש החיפאי. אולם נראה שה" התחייבויות של מפא"י כלפי עורך חיי שעה לא נפרעו עדיין. כשהוברר לידי" דיה כי שבועונו גוסס מחוסר תפוצה ועומד לשבוק חיים לכל חי, הציעה לו מפא"י את תפקיד סגן עורך בהדור. אולם הפעם מת הסוס עוד לפני שהסי" פיק יידיה להכניס את רגלו לארכוף.

יום חדש. המוצא האידיאלי נמצא החדש. מפא"י החליטה להוציא עיתון" ערב חדש, שיופיע בשעה שש בכל ערב, בה אין שום תחרות. הערבון יתעטר באיצטלה של עיתון בלתי תלוי, העורך

"העולם הזה" 953

תאריך: 19.1.1956

שלו יהיה שלום ידידיה, שבועונו יפ" סיק את הופעתו באותו מועד, אחרי שהח" ליה בחורש האחרון כמה פעמים את בעליו.

אנשי דבר רצו לצרף אליו את חיים גליקשטיין, מזכיר מערכת דבר שספג בשעתו את מהלומותיו של העורך חיים שורר (העולם הזה 938). אולם גליק" שטיין, שחשש שוהי תחבולה לסלקו מדבר, סירב באדיבות. יתכן גם שלא האמין ביותר בסוסים חדשים.

כדורגל

הגדים נעשו תישים

אילו ישב מישהו ביום השישי האחר" רון עם נחשון (ספורטונו) - בשמו העב" רי הראשון) לפניו, והיה מתאמץ לרשום במתכוון את התוצאות האבסורדיות ביר" חר, יכול היה להיות בעל הסיכויים לזכות באלף ל"י - דמי הזכייה בנחשון.

אולם גם בבליית מתקבל עליהדעת יש הגיון משלו: "הגדולות" הוציאו את כל כוחן ורמ"ח אבריהן בהתכתשויותיהן זו בזו; בעוד ש"הקטנות" משמשות בבחינת הרגל שגילגלה את הכודר לשער הפרוץ.

הגדולה בהפתעות השבת האחרונה היא הפועל כפר-סבא, שהיתה תקועה אחרונה בתחתית הליגה, והביסה את הפועל פתח תקווה (1:2). בעוד תיקו רבי-שערים (4:4) הושג על מיגרש מכבי פתח תקווה, שנאב" קה עם הפועל תל-אביב.

"קבוצת האינולוידים" של מכבי תל-אביב מחזיקת הגביע, יצאה גם היא בשן ועין (1:2) ממיפגשה עם מכבי נתניה, ששיפ" פה חזק את תחתית הליגה. המהפכים הללו הפכו את הגדלים לתישים ואת הליגה כולה לחבית עם תחתית מוצקה.

אנשים

● בסיכום הוויכוח המדיני בכנסת אמר שרי החוץ וראשי הממשלה בעבר **מושה שרת**: "אנו מצויים לעשות הכל - ויכור" לים לעשות משהו - להצלת השלום."

● בהזכירו ביקור בישראל של ציר שמרני בבית הנבחרים הבריטי, ציין העיר חונאי **שלום רוננפרד**: "נראה כי מדי" ניות החוץ של הוד מלכותה מבוססת על טעות דפוס: למצויים היא שלחת שר" מנים ולישראל - שמרנים."

● בפסקדין נגד נהג אוטובוס ירו" שלמי, שנאשם בשיחה עם צעירה בשעת נהיגה, אמר שופט השלום **יצחק בזק**: "לכביש הבט, ואל תפן ליצר."

● הרכליאת האמריקאית **אלזה מאכסולד** ציטטה השבוע בדחה ששמעה, לדבריה, בשעת ביקורה בישראל: מורה להיסטוריה בבית-ספר יפואי הירצה באונו תלמידיו על מילחמות היהודים ברומאים. קם תלמיד ושאל: "ולצד מי היו האמרי" קאים?"